

Bir “Durum Komedi”i” Olarak CHP: *Enjoy Your 31 Mart!*

Haluk Bilginer, Türkan Şoray, Çolpan İlhan, Neco, Celal Kadri Kınoğlu gibi isimlerin yer aldığı uyarılama durum komedisi (*sitcom*) *Tatlı Hayat*'ta sınıf atlayan İhsan ile Dışişleri'nde tercümanlık yapan komşusu İrfan arasında evliliğe dair bir diyaloga götürmek istiyorum sizi.

İhsan, komşusu İrfan'dan evlilikte en önemli şeyin güven olduğunu teyit etmesini ister, buna ihtiyacı vardır.

İrfan, bir türlü güvenden söz etmez. Cinsellik der, muhabbet der ama bir türlü İhsan'ın duymak istediği güvene konuyu getirmez.

“Peki, güven ilk ona girmez mi?”

“Ne demek efendim, zorlarsanız ilk sekize bile girer!”

Güven, pek tabii, İrfan'ın saydıklarının temelidir ama neticede karşımızdaki bir durum komedisidir: Önceliklerin başında yer almaz ama zorlarsanız ilk sekize bile girer.

***

Bir durum komedisi, adı üzerinde, gülünçlüğü karakterlerden ziyade durumlara dayandırır. Klasik öykü biçiminde bir yerde olup bir yere gitmek isteyen karakterlerin serüveninden, çizgisel bir hattan ziyade, karşımızda daireye hapsolmuş şekilde işler. Karakterler buldukları yerden hiç memnun olmasalar, hatta ona karşı çıksalar da başka bir yere gitmek istemez, bunu aklından bile geçirmez.

CHP ve seçmeni, hatta iktidardan memnun olmayan kesimler arasındaki ilişki de böylesi bir durum komedisine, bir yere gitmek yerine olduğu yerde dönüp duran dairesel karaktere dönüşmüş durumda...

Komedinin dekorunu, iki siyasi partinin baskın olduğu bir siyasi mekân oluştururken ana karakterden ziyade bir karakterler topluluğu onu performe eder.

Karakterler topluluğu, diyorum çünkü “ülkenin kurucusu” etiketini taşıyan CHP'yi bir durum komedisine çeviren tek bir ana karakterden söz etmek mümkün değil. Karşımızda birbirleriyle olan etkileşimleri sayesinde dairesel durumu yeniden ve yeniden üreten bir topluluk var: Bir genel başkan, biri önde, diğeri biraz arkada iki belediye başkanı, medyatik ve akademik “entertainer”lar...

Fakat durum komedisindeki karakter topluluğunu ortak kesen bir nitelik var: Bu karakterler asla karmaşık değildir, belirli ve asla değişmeyen bir kapasiteye sahiptir. Yani onların ne yapacağını her daim önceden kestirebilirsiniz. Aldıkları hiçbir tavır şaşırtmaz, onlardan bunun fazlasını beklemek ise olsa olsa hayalcilikle sınırlı kalır. Başlarına gelen olaylar ise durumun lütfudur: 31 Mart seçimlerinde CHP'nin birinci parti çıkması gibi...

Tanıdık geliyor, değil mi?

Bu durum komedisinin son bölümü olimpiyat PR'ıydı: Paris pozları...

Karakterlerin üçüncü boyutu olan medyatik ve akademik “entertainer”lar bu durumu meşrulaştırmakta, bölümün son derece eğlenceli olduğunu savunmakta gayet mahir...

Onlara göre bu büyük bir vizyon gösterisiydi. Aynı zamanda uluslararası bir platformda ülkenin medeni, Batılı yüzlerinin orada olması da önemliydi. Bizler bu önemi anlayamıyoruz, işte ne yaparsınız!

Oysa sorun, olimpiyatlarda sporcularımızı desteklemeleri de değildi.

Sorun, bunun sınırını bilmemeleri ve gereğinden fazla bu durumu uzatmalarındır. Tıpkı bir durum komedisine yakışır nitelikte...

Gelelim, Tatlı Hayat anekdotuna...

CHP’yi bir durum komedisine dönüştürenler siyasal güveni başat bir olgu olarak görmüyorlar. Seçmenler karşısında iktidarın alternatifi olacak siyasal güveni tesis etmeyi, zorlasanız ancak ilk sekize girecek bir şey olarak tahayyül ediyorlar.

Çünkü mevcut siyasal durumun, seçmeni bıkkınlık verecek şekilde kendilerine mecbur ettiğini görüyorlar.

Bir durum komedisi olarak CHP, tek kanallı dönemlerin alternatifsizliğini andıran keyif sürüyor.

İşin diğer yanı ise şu: İki partili sistem, CHP’yi bir durum komedisine dönüştürenler için büyük bir alan açtı.

Ve mevcut durum sürerse, muhalefet olmayı bile beceremeyen zihniyet ülkeyi yönetmenin en büyük adayı olmaya devam edecek...

Demokrasi krizi burada doğuyor işte... Şunu da her şeye rağmen not etmeliyim: Siyasal performansları ile demokrasi krizinin paydaşı olanların demokrasi getireceğine inanmak için bir sebepimiz yok!

***

Kendi seçmeninde dahi hayal kırıklığı, bıkkınlık ve antipati yaratan bir muhalefet siyasal rehavet içinde savruluyor demektir.

Kendisine rağmen 31 Mart Yerel Seçimleri’nden birinci parti olarak çıkan CHP, iktidar alternatifi olma olgunluğundan ziyade “Paris’te selfie çeken” imaja hapsolüyor. Genel Başkanı, kendisi bile yönünü şaşırılmış Avrupa Birliği’nin hayallerini kuruyor. Dile getirdiklerinin “zamanlaması” konusunda hiçbir kaygı duymuyor görünüyor.

Ama durum komedisi böyledir: Zamanlama kaygısı duymamak bizatihi zaman algısını tayin eder.

Buradaki “kendisine rağmen” ifadesi beyhude değil! İktidar seçmeninin tepkisiyle zeminini oluşturduğu 31 Mart zaferi, aslında bir tür “alternatif ol” talebi...

Bu talebi, siyasetin en aslı reel politik niteliği olağan zamanlama hatalarıyla karşılamak CHP'nin genetiğine dđnüşüyor.

Açıkçası, günah keçisi ilan edilen Kılıçdaroğlu'ndan bugüne değişen pek bir şey yok...

***

Durum komedisinin medyatik ve akademik paydaşları, Türkiye'de siyasal ve toplumsal karşıtlığa "yeni" bir matematik kazandırma peşinde... Kentlilik-Köylülük ayrımı...

İşsizliğin alıp başını götürdüğü, alım gücünün düştüğü, ekonomik faturanın maaşlı çalışana çıkarıldığı, toplumsal güvensizliğin gemi aزیya aldığı zamanlarda gerçekten çok gerekli ve açıklayıcı bir ayırım(!)...

Fakat bu ayrımı gündeme getirmelerinde, tıpkı durum komedisi karakterlerinin sürprizsiz niteliği gibi, şaşırtıcı bir yan yok.

Böylece hiçbir siyasi varlık sebebi kalmamış, toplumsal karşılığının olmadığı yerel seçimlerde ispatlanmış siyasi partiler ile olimpiyat PR'ı peşindeki ana muhalefet arasında ortak bir zemin tesis edilmiş olacak...

şaşırtıcı yan yok çünkü bu teatral girişimin bir benzeri Altılı Masa sürecinde yaşandı. Adına da "demokratik koalisyon" vs. dendi. Öyle ki adayın kim olduğu önemsizdi çünkü Altılı Masa kazanacaktı.

Kısacası bu ayırım, somut çelişkiler karşısında eli ayağına dolanmış muhalefetin, işi kültürel boyutta tutma çabasından başka bir şey değil!

Kasabalılık mantığıyla, kentli-köylü ayrımı dayatma isteği, olsa olsa bir öz-seviciliktir, kendini yüceltmedir.

***

31 Mart Seçimleri, seçmenin "siyaset-üstü" [müdahalesidir](#).

CHP ise kendisini bu müdahale ekseninde yeniden dizayn etmek yerine, bu müdahaleye yol açmış siyasal koşulların keyfini sürme peşinde: *Enjoy Your 31 Mart!*

Eskiden halk, ikna edilmesi gereken konumdaydı, özellikle iktidar alternatifi siyasi aktörler için...

Bugün bu konum değişmiş görünüyor. Halk, ana muhalefeti muhalefet etmeye, attıkları adımın zamansızlığına ikna etmeye çalışıyor.

Tatlı Hayat'tan İhsan gibi tepki veresi geliyor insanın: "Buna inanabiliyor musunuz!"

Böyle giderse, genel seçimlerde seçmenin bıkkınlığı CHP'ye de tepki verecektir.

Adem Yılmaz, "Bir ‘‘Durum KomediŒi’’ Olarak CHP: Enjoy Your 31 Mart!"

<https://www.fikirtepediye.com/siyaset/bir-durum-komediŒi-olarak-chp-enjoy-your-31-mart/>
(Yayın Tarihi: 12 Ağustos 2024).